



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

**Tijdelijke commissie Grondrechten
en Constitutionele toetsing**

Aan de voorzitter van de Eerste Kamer

Plaats en datum: Den Haag, 19 maart 2026
Betreft: Brief aan de Eerste Kamer over de rol en werkwijze van de tijdelijke commissie Grondrechten en Constitutionele toetsing van de Tweede Kamer

Geachte mevrouw Vos,

De tijdelijke commissie Grondrechten en Constitutionele toetsing is sinds november 2024 ingesteld op grond van artikel 7.2 van het Reglement van Orde van de Tweede Kamer (RvOTK) en op basis van het instellingsbesluit (Kamerstuk 36642, nr. 1). Op 13 november 2025 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de verlenging van de termijn van de tijdelijke commissie met nog een parlementaire periode. De tijdelijke commissie heeft aan het einde van haar eerste zittingsperiode een verslag van haar werkzaamheden opgesteld (Kamerstuk 36663, nr. 2).

Ook de Eerste Kamer kan gebruik maken van de adviezen van de tijdelijke commissie. De adviezen over wetsvoorstellen maken immers onderdeel uit van het dossier van het wetsvoorstel. Zo hebben meerdere fracties van uw Kamer recentelijk nog in hun inbreng bij de debatten over de wetsvoorstellen *Wijziging van de Omgevingswet (maatwerk aanpak PAS-projecten)* (36755) en *Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter bestendiging van de bevoegdheid om biometrische gegevens van vreemdelingen af te nemen en te verwerken* (36859) verwezen naar de adviezen van de tijdelijke commissie. In deze brief treft u een toelichting op de rol en werkwijze van de tijdelijke commissie evenals een uitnodiging voor het symposium van de tijdelijke commissie.

Adviserende rol

Primair heeft de tijdelijke commissie een adviserende rol. De tijdelijke commissie kan op verzoek of op eigen initiatief een openbaar adviesrapport uitbrengen over de grondrechtelijke en constitutionele aspecten van regelgevende voorstellen¹ ten behoeve van de verdere behandeling door de Tweede Kamercommissies en de Tweede Kamer. De tijdelijke commissie kan daarbij bijvoorbeeld aandacht besteden aan de verhouding met relevante grondrechtelijke bepalingen in de Grondwet en voor Nederland bindende internationale verdragen, institutionele basisnormen en algemene rechtsbeginselen. Daarnaast kan de tijdelijke commissie advies uitbrengen over bijzondere constitutionele aangelegenheden, zoals de toepassing van de Kamerprocedures inzake artikel 68 Grondwet (art. 4a Regeling vertrouwelijke stukken) en in geval van de voortduring van de inwerkingstelling van het staatsnood- en crisisrecht.

Op eigen initiatief: de tijdelijke commissie kan *op eigen initiatief* een adviesrapport uitbrengen over voorstellen waarbij de Raad van State negatief heeft geadviseerd (een zogenoemd C- of D-dictum) voor zover dat voortkomt uit grondrechtelijke of andere constitutionele bezwaren. Zodra de tijdelijke commissie een besluit heeft genomen om op eigen initiatief een advies te gaan geven,

¹ Wetsvoorstellen inclusief voorstellen tot herziening van de Grondwet, alsmede bij lagere regelgeving waarvoor een zware voorhangprocedure geldt, verdragen die de Kamer moet goedkeuren en wetgevende voorstellen van de Europese Unie.

wordt de Tweede Kamercommissie die het voortouw in de behandeling van het desbetreffende voorstel heeft, geïnformeerd met een brief over dit besluit.

Op verzoek: de tijdelijke commissie kan een voorstel in behandeling nemen wanneer de vaste commissie van de Tweede Kamer die het voortouw heeft in de behandeling van het (wets)voorstel, of in voorkomende gevallen de Tweede Kamer, daartoe een *verzoek* doet.

Behandeling: de Kamercommissies die het voortouw hebben in de behandeling van het voorstel en de Tweede Kamer zelf behouden te allen tijde de regie, zowel procedureel als inhoudelijk, over de behandeling van een voorstel waarover de tijdelijke commissie een advies gaat uitbrengen. Het blijft aan de vaste commissie en de Kamer om te bepalen hoe zij de verdere behandeling van het voorstel wil vormgeven en al dan niet te besluiten of daar, gezien de betrokkenheid van de tijdelijke commissie, extra tijd voor uitgetrokken zou moet worden. Doorgaans heeft de tijdelijke commissie gemiddeld vier tot zes weken (exclusief recessen) nodig voor de afronding van een advies.

Artikel 68 Grondwet: de tijdelijke commissie kan, op verzoek van de Tweede Kamer of Tweede Kamercommissies, nagaan in hoeverre de brief van de regering waarin wordt medegedeeld dat inlichtingen slechts vertrouwelijk worden verstrekt of geheel worden geweigerd, voldoende onderbouwd en deugdelijk is. Tot nog toe zijn er nog geen dergelijke verzoeken bij de tijdelijke commissie ingediend.

Tot op heden heeft de tijdelijke commissie in totaal zestien adviezen, allen op eigen initiatief, uitgebracht². Onlangs heeft de tijdelijke commissie een eerste verzoek voor een advies van een vaste Kamercommissie ontvangen³.

Informerende rol en uitnodiging symposium

De tijdelijke commissie heeft daarnaast een bredere informerende en aanjagende rol met als doel het vergroten van de kennis van en aandacht voor grondrechten in de Tweede Kamer. In dit kader organiseert de tijdelijke commissie op maandag 11 mei 2026 van 14.30 tot 16.00 uur het symposium: *Constitutioneel Café – de parlementaire weging van grondrechten*.

Tijdens dit symposium gaan deelnemers vanuit de politiek, wetenschap en de rechtspraak met elkaar in gesprek over de parlementaire weging van grondrechten. Wat gaat er goed? Waar liggen knelpunten? En hoe kunnen Kamerleden en hun ondersteuning toetsing aan de Grondwet en grondrechten versterken? Voor dit symposium worden alle leden van de Eerste en Tweede Kamer uitgenodigd. Alle leden ontvangen binnenkort nog separaat een uitnodiging inclusief programma.

Indien gewenst kan de tijdelijke commissie in een gesprek nog een nadere toelichting geven en eventuele vragen beantwoorden over haar rol en werkwijze.

Hoogachtend,

De voorzitter van de tijdelijke commissie,

T.J. Bushoff

De griffier van de tijdelijke commissie,

Y.C. Kling

² Alle adviezen zijn te raadplegen via https://www.tweedekamer.nl/kamerleden_en_commissies/commissies/tcgct/adviezen-van-de-commissie en te vinden in het dossier van het desbetreffende wetsvoorstel.

³ De vaste Kamercommissie voor Digitale Zaken heeft de tijdelijke commissie op 25 februari 2026 verzocht om een advies over de EU-verordeningen Omnibus AI COM (2025) 836 en Digitale Omnibus COM(2025) 837.